

nikör, az Ur Isten melly i-

szor, meg ismér-
én romlot ter-
fele bűnei
atomat;
magamat
even hitom
gyam az or-
tushoz, és ő
goot, és ig

elekedne
m: a hőt
négemet
nyei erő
k, hogy
ya és ki-
né' lesek
ez vi

Ind. 2542/a
CATECHISMVS

AZ AZ,

A KERESZTYE-
NI TVDOMANNAC
FVNDAMENTOM I-
ROL ES AGAIROL

Valo rőy id Ta-
nitás.

trattator
ZELI KIRALY IMRE
Uyvári Prædicátor
által.

P A P A N
Nyomtattat Szőpes Várallyai
Bernhárd Máthé által,
M. DC. XXIII.

F. Ne kívánnád fele-
nac házat, se felesé-
ját, se szolgáló le-
számát, és f
43. K.

F. Azt
zóníges
rint, szere-
vainkkal me-
más fele

ot-is, aya
séget, az mi
ninc hadgy
44. K.
T

F. Eő
kem és r

AZ VITEZSEG

NEC JO HIREVEL

Nevével meghékeséttetett erős
Férfiaknac, az Uyvári Lovas és gya-
log sereg előtt jároknac; Sereg-bi-
ro Uramnac, Hadnagyoknac, Vay-
dáknc, és mind az egész gyű-
lekezetbeli Keresztyének-
nec, nekem jó gazdaim-
nac és kedves hal-
gatoimnac;

*Istentől egészséget, békeséget,
hosszu életet, és, minden lelki
jokban, idvőséges előmene-
telt kívánok szívem*

Serent.

E Ambor Atyác, kik Uy-
varban lakoztok, Kik a Se-
reg Templomához halgar-
tok, Es kik csak az egy Istent imádgya-
tóc, Egy kevés beszédem vagyon hoz-
zárog.

A 2

Mint

Mint hogy Isten bennetec meg áldot.

Kedves magzatokkal ajándékozot,
Ez világon illy drága jóval látot,
Meg lálsátoc illy kentsét miért adot?

Pfal. 127 v 3.

AS Pálnac erről szavát halljátoc,
Tiszteteket tőle meg tanuljátoc,
Atyák, ug' mond, erre légyen gondotoc
Hogy jól nevelkedgyénec magzatitok.

Ephes. 6 4.

Az Istennec fiui felelmére,
Nogalsátoc űket szent igéjére,
Tanítsátoc boldog esmeretire.
~~Szokaslatoc igaz életre.~~

Adam atyánc fiait így oktatt,
Noe Patriárcha is így szoktatta,
Abraham is az szerint tanította.
Edes fiát Isaákot igazgatta.

Gen. 8 4. v 4. & 9 23. & 18 19.

Az többi is a régi szent emberek,
Jacob, David, vén Tobias, és többek,
Gyermekieket illy nag' szépen neveltoc
Sz. Istennec ősvényen vezérlették.

Gen. 37. 10 42. 1. & Reg. 2 v 3.

1 Par

1 Par. 28. Tob. 4 v 3.

Tus ezokaért jo Uyváriak,
Hogy menyegben legyetec Udvarjak,
Engedgyetek, tanuljanac az ifiak,
Had nőjenek Istennec-jak fiaik

Fiataltól jo gyümölcsfa nagy léfzen,
Ha az kertész jo munkát rajta részen:
Így a gyermek szép nevelkedést vélzen,
Ha tanítás intés léfzen rajta szépen.

Az ny edént valánival meg töltik,
Annac illatya ő rajta még erzik:
A gyermek is a miként nevelterik,
Oregkorában t előle ki terzik.

Ő ki boldog, a ki jól nevelterik,
Ioszülekről Istenhöz vezetetik,
Gyermek-korban a ki jóva tétetik,
Nemes erköltsöckel ekécsitetik!

Ez illy fiú, mint az Isaák, oly kedves,
Avagy mint a József, oly kellemetes,
Ha leánzó, mint Susanna, szépleges,
Es boldog Alszyony erkölczében részes!

Legyen elég maft ez intés hozzátoc,
Ez kis könyvetskét jo kedvel fogjátoc,
Az Ur Istent nagy híven szolgáltátoc,
Hogy edes irgalma szálljon reátoc.

A 3

Ez uy

Ez ny elzteudoben Isten meg áldgyó,
Nyavalyákat rolárok el szállítson,
Egességgel s bekefsséggel meg lásson,
Lelki jockal főképpen től ruházon.

Péczeli Király Imre, Uy:
vári Prædicátor.

CATECHISMVS

Az 12.

A Keresztyéni hitre való rövid tanítás.

1. Kérdés. *Miczkoda hiten való ember vagy?*

Felelet. Keresztyén vagyok.

2. K. *Mi okáért mondod Keresztyének magadat?*

F. Ezokáért, mert megkeresztelkettem Atyának, Fiúnak, és sz: Léleknek nevében, és tudom a keresztyéni hitnek fundamentomit, a mellyec szerint szolgálomis az UR Isten.

3. K. *Mellyec azoc a keresztyéni hitnek fundamentomi?*

F. Ezec rend szerint:

Első a tiz parantsolat;

Másodic, az Apostoli hitnek vallása.

Harmadik, az Urtul tanult Imadásg.

A 4.

Negye

Negyedic, az Sacramentomok,
ayagy Szent jegyec, ugy mint az
Szent Kőröfűség, és az Urnac Sz.
Vatforája.

ELSEO FVND A-
MENTOM.
A TIZ PARANCZO-
LATV L.

4. K. Mellyik vala az hűt nec el-
ső fundamentoma?

F. Az tiz parancsolat.

5. K. Micsoda a tiz parancsolat?
Istennec szava, melly a gonoszt
meg tiltja, és a jot paranczolja.

6. K. Ki által adta ki ISTEEN az
tiz parancsolatot?

F. Moyses által, két kő táblán,
az Syna hegynec tetején.

7. K. Hol vagyon megh írva a tiz
parancsolat?

F. Az Moyses másodic Köny-
vénc

vénc huszadic részében.

8. K. Mondhatza el tehát az tiz
parancsolatot?

F. Szollá ISTEEN mind ez igé-
ket: Halgasd meg IZRAEL.

Első parancsolat.

En vagyok az te Urad Istened, ki
ki hoztalak tégedet Egyiptusnac földé-
ből, az solgálatnac házából: Ne legye
nec tenéked idegen Istened én előtttem.

Másodic parancsolat.

Ne csinálj magadnac faragot ké-
pet, és semmi hasonlatosságot azok-
nac formájára, mellyec oda föl az Egh-
ben vannac; se azoknac formájára,
mellyec a földé itt alatt vannac, se a-
zoknac, mellyec az vízben a föld alatt
vannac. Ne hajoly meg azoc előtt,
és ne tisztelhyed azokat: Mert én vagy
oc az te URAD ISTENED, erős boss-
su állo, ki meg büntetöm az Atyáknak
vértkeket az fiakban, harmad és negy-

ed iziglen azokban, az kik gyűlölnék
engemet; És irgalmaságot cselekeſt.
sem ez iziglen, azokkal, az kik enge-
met ſeretnek, és meg tartják az én
paranczolatimat.

Harmadic Paranczolat.

Az te Urañnac Iſtenednek nevé-
hiába ne vedged: mert nem hadgya
az, U R bűntetés nélkül azt; a ki az
ő nevé hiába véſti.

Negyedic Paranczolat.

Megemlekezzél a Szombatrol,
hogy azt meg ſentellyed: Hatt napon
munkálkodgyál, és minden te dolgodat
el végezzed. Heted napon a te Urad-
nac Iſtenednek Szombattya vagyon:
Semmi dolgot ne tégy, ſe te, ſe fiad, ſe
leányod, ſe ſolgád, ſe ſolgáló leányod,
és ſemmi barmod, ſe az te ſellyered,
melly őz te kapud közt vagyon. Mert
hat napon teremté az U R az mennyet,
és a földet, az tengert, és mind azok-

ban

ban való állatokat, és meg nyugorék
az heted napon: azért meg áldá az
U R a Szombatot, és meg ſentelé azt.

Octodic Paranczolat.

Tiſtellyed az te Anyádat, és az te
Anyádat, hogy hoſſſu ideig ély az, föld-
dön, mellyt az te Urad Iſtened ád te-
néked.

Hatodic Paranczolat.

Embert ne ély.

Hetedic Paranczolat.

Ne paráználkodgyál.

Nyoltzadic Paranczolat.

Ne orozz.

Kilentzedic Paranczolat.

Ne mondgy az te ſe lebarátod ellen
hamis tanuſágot.

Tizedic Paranczolat.

Ne kívánnjad az te ſe lebarátod-
nac házát, ne kívánnjad házastár-
sát, ſe ſolgáját, ſe ſolgáló leányát, ſe
őkrét, ſe ſamárat, és ſemminémű
marhaját.

Hány

9. K. *Hány részre osztatik az tíz paranczolat?*

F. Két részre: mert az Ur Isten is két kő táblán adta ki.

10. K. *Miert írta két kő táblára?*

F. Azért, hogy tudnánk meghválasztani az ő tiszteletit, az embereknek tiszteletitül.

11. K. *Mire tanít az első tábla?*

F. A mi Istenünknek szeretetire és tiszteletire.

12. K. *Mire tanít a második tábla?*

F. Felebarátinknak szeretetire.

13. K. *Hány Paranczolat vagyon az első táblán?*

F. Négy: mellyeknek summája im ez igékben foglaltatik be: Szeressd az te Uradat Istenedet, tellyes szivedből, tellyes lelked, bölt, tellyes elmédből, és minden erődből, és csak egyedül ő nékie szolgálj.

Hány

14. K. *Hány Paranczolat vagyon az második táblán?*

F. Hat: mellyeknek rövid summa im ez: Szeressd felebarátodat, mint te magadat: Es valamit magadnak nem kívánsz, ugyanazont mással se czeleked.

15. K. *Mellyk rövid szóval, az első Paranczolat?*

F. En, vagyoc az te Urad Istened &c. Ne legyenek tenéked idegen Istenid én előttem.

16. K. *Mit kíván ez Első Paranczolat?*

F. Kívánnya a mi szívünket.

17. K. *Mi mondan?*

F. Igy, hogy az Istent igazán megismerjük, és őtet, mindennek felötte, tisztaszigből félljük, szeressük, tisztelljük, és csak ő hozzá bizzunk, mint édes Atyánkhoz: egyedül őtet imádgjuk, min-

den

den jor ő róle várjunk; békeséges
tűrők légyünk; és az undok bál-
vány imádást, bűvölést, bájolást,
varáslást, akár mi álom el hívést,
jövendőlést, nézést, és egyéb ide-
gen Isten hívést, szorgalmatossan
el távoztassunk.

18. K. *Miczkoda az Bálvány
imádás?*

F. Hinni és bizni valamelly te-
rempter állásban, az egy Istennek
kivüle.

19. K. *Hány dologrul esmérhetni meg
az Bálvány imádást?*

F. Háromrul főképpen.

20. K. *Mellyec azok?*

F. Első, bizni abban, az mi nem
öröcke valo.

Másodic, bizni abban, az mi
nem mindenható.

Harmadic, bizni abban, az mi
el változható.

Melky

21. K. *Melky*

Parancs

F. Ne csinály m
got képer, és sem
got &c. Ne tisztellyed

22. K. *Mit kíván ez*

Parancsolar

F. Kívánnya az imá-las
mi lelkünknek Istenhez
áhitatosságát.

23. K. *Mi modon*

F. Így, hogy semmi képe
ragjunk, ne önczünk, se ne
az Istennek, avagy teremte
nac ábrázattára, mellyben
Istent, tisztelünk és imád
Mert az Isten lelki állat, és n
lünk Lélekben és igazságban
imádatni és tiszteltetni. On
igaz elég az Istent az ő saját ké
bé a Christasba imádni és tisztelni.

24. K. *Nem szabad-e tehát semmi ké-
pet csinálni, s tartani?*

érez. Három-
Első rendbéli-
ek, mellyek az Őo-
törendő dolgoknak
ahac. és imár az Chri-
stus feüntenek: mint az
angyal vagy szárnyas An-
gelus az Moysestől öntetve
2. Másodrendbéliék kül-
tartásra, ékeiségre, és em-
e való képek: mint a Czá-
képe a pénzé: az Historiák-
meretire, és egyéb tizfrás ép-
kre való képek ez két feleké-
nem szól ez paranczolat.
3. Harmad rendbéliék, Isteni tiz-
re czináltatott bálványozó és
más képek: Effele képeket az
öfityén embernek sem czinál-
ni sem tartani nem szabad: Mert
az UR ISTEN ezeket erőssen ti-
lalmazza.

Mellyk

25. K. Melyk a bálványozás parancza?

F. Az ellentét, az az, hogy
véthiába ne vegyed.

26. K. Mit kíván ez parancz?

F. Kivánnya az, hogy a
rel el

27. Mit mond?

F. Ugy, hogy az Isten-
ség nevét, hiába, és
másból ne emlíezzük
közödjünk, hamis-
kudgyúne; azzal ne varáfol-
és azt semmi gonosz beszé-
elegyeczük, hanem nagy-
mel és böczülettel, igaz-
dolgokban emlíetsük, és vala-
ő áldot szent nevével.

28. K. Miért kell ez Parancz?

hoz magunkat nagy förgalm-
tosan tartanunk?

F. Azért, mert az UR ISTEN
el nem szenved; hanem erőssen
megh bünteti azt, valaki az ő

hiába és gonoszul emlígeti.

29. K. *Mellyk az Negyedik paranczolat?*

F. Még emlékezzél az Szombatrol, hogy azt meg szenteltyed.

30. K. *Mit kíván ez a paranczolat?*

F. Kivánnya az innep szentében való magunk viselését, a-gy külső jó cselekedetinket.

31. K. *Mi mondan?*

F. hogy az innepnapon az világi gondoktól, kézi munkától, és akár mi külső szorítottságtól meg szünnyünk; em az Isteni szolgálatbá mi munkát foglallyuk, az Istennek idet ő szent igéjét figyelmeztessen árgassuk és tanullyuk, életünket hoz szabjuk: az Urnac szent Vöráját, jó keszülettel, hozzánk yűc: Az Istennek hálát adgyunc

unc, és könyörögiünk: az szegény szükölködőknek, jó szível, adakozunk: betegeket látogassunk, azokat vigasztalljuk: Jozanon és jámborul éllünk.

32. K. *Mellyk az Ötödik Paranczolat?*

F. Tiszteltyed az te Atyádat és a te Anyádat. &c.

33. K. *Mit kíván ez a Paranczolat?*

F. Azt kivánnya, hogy Atyánk-nac, Anyánk-nac, Fejedelmünk-nec Tanétoink-nac, és mindé előttünk járo-gondviselő Urainknac és Afz-szonynknac, érdemlet tisztességgel és szeretettel légyünk: az jobánakie engedgyünk, szavokat fogadgyuk, haragra őket ne ingerly-ünk; hanem inkább nekikc tőrjűk, nehéz kedveket békével el szenvedgyük, gyarló vétkeket fedezgel.

gefsük, szükségekben segítsük, é-
rettek imádkozzunk, hogy boldog
életet élhesünk.

34. K. *Mellyk az Hatodik Pa-
ranczolat?*

F. Embert ne ölly.

35. K. *Mit kíván?*

F. Azt kívánnya, hogy feleba-
rátunknac életét és tisztelségét sze-
refszük: fannacokáért, se fegyver-
rel, se nyelvünkel, felebarátun-
kat meg ne sérczük, és meg ne öl-
lyük, őtet ne gyűlöllyök, réá ne
irégykedgyünk, se vele haragot ne
tarczunk, semmi gonoszt neki ne
akarjunk; de nagy szeretettel legy-
ünk egymáshoz.

36. K. *Mellyk az Hetedic
Paranczolat?*

F. Ne paráználkodgyál.

37. K. *Mit kíván?*

F. Kíván mi tulunk tisztá jám-
bor

bor életet, mind az szent házasság-
ban, f-mind azon kívül valo élet-
ben: Ezokáért azt akarja, hogy
minden buja gondolatokat, paráz-
naságra gerjedőző gonosz igycke-
zeteket, szemtelen beszédgetést, és
tekintést, hitván éneklést, és min-
den egyéb faytalan dolgokat el tá-
vosztassunk.

38. K. *Mellyk az Nyolczadic
Paranczolat?*

F. Ne orozz.

39. K. *Mit kíván?*

F. Kívánnya, hogy az mi fajá-
tunkkal meg elegendgyünk: Es igy:
senki marháját el ne lopjuk, és el
ne prédálljuk: senkit meg ne czal-
lyunk: se hamis mértéckel, se usó-
rával, és semmi álnok mesterkedés
fel, felebarátunknac javát miénké
ne tegyük; hanem igazak legy-
ünk egymáshoz.

Mellyk

40. K. Mellyk az Kilentzédic Paranczolat?

F. Ne mondgy az ne felebarátod ellen hamis tanuságot.

41. K. Mit kíván ez Paranczolat?

F. Azt kívánnya, hogy felebarátunc ellen hamis tanuk ne legyenek, senki beszédét, avagy czelekedetét gonoszra és hamisra ne magyarázzuk, senkit meg ne czúffoljuk, senkit meg ne rágalmazzuk, ~~senkit ne szidgyunk, és ne átkozunk,~~ senkit el ne árulljunk, senkinek ne hizelkedgyünk, és ne hadgyunk; hanem inkább igaz beszédűek legyűne, másoc felől jot és igazat mondgyunk, és egyebek nec hireket, neveket, és tisztességeket, à mennyre tölünk lehet, oltalmazzuk és örögbiczük.

42. K. Mellyk a Tizedic Paranczolat?

Ne

mosolts vagy

leben?

és belső: A

idvőzítő Christufunkat, az Szent
Angyalokkal együtt Izyről Izy-
re láttyuo, és öröcké diczerjük.

90. K. *Mint érted im ez moslo
igéczkét: AMEN?*

F. Amen, az az, igazán, és bi-
zonyal így vagyon: Azért ez igéts-
kével, hiszük és vallyuk igaznak és
bizonyosnak lenni mindenik ága-
zattyát ennek az mi körösfyeni
hitünknek.

90. K. *Rövid Soval: mi hasznát vé-
red ez Szent Credo-nak?*

F. *Ez a Credo, mint vala-
kis E. geliosmos könyvecske
meg tanít engemet arra, kibem kel-
lyön énnékem hinnem és biznom;
tudni illik az egy Isténben, ki Atya,
Fia, és Szent Lélek.*

Másodszor arra tanít, micsoda
johat, kellyön hitem által értül az
egy Istentül várnom.

C

Micsa

és Szent Lé-

leben?

éből megér-

sztségünknek,

dit, és mod-

cc, az ő kégyel-

méből,

91 K. *Micsoda jókat vár színted
által az Úr Istenül?*

130. K. A

F Ez világon várom bű: me-
bocsánattját, és megh ig zi-
mat; Az más világon az örök ci-
tő: Váro pedig ez jókat az Atya I-
stennec kegyelméből, az Jész Chri-
stus halálának, fel támadásának és
és menybe menésének érdem es
voltaért.

rist
belso
mind

92. K. *Mi által igazul-
hatz meg Isten előtt?*

216 F. Csak az igaz hit által:
mint az irás sz-

93. K. *Micsoda az igaz hit?*

F. Bizonyos ismérvek az
Isten Atyai hozzánk való a-
karatjának, és erős hiedel-
me az ő kegyelmes ígéreti-
nek, az mi idvőzítő Chri-
stusunk által.

94. K. *Honnan származik,
és mi*

yes
nyen és földön.
tanítványok mind
körösztevéni őke
és Szent Lélek
ván őket, ho-
azokat, mellye-
tam, néktek.

*és mi által adatik az igaz
hit?*

F. Az hit Istennek ajan- Eph. 2.
doka, mellyet az ö szent i- v. 8.
gejének tiszta prädikálta- Ioh. 6.
tása által plantál az mi fzi- v. 29.
veinkbe. Rom 10

v. 17.

95. K. Mire néz az Hit?

F. Az Istennek édes igé-
retire, mellyekhez a törő-
delmes lelkű bűnös ember
erőssen ragazkodik, el hi-
vén azt, hogy a Christus ér-
Isten ő né-
ki meg kegyelmez, és ötet,
meg igazéttya.

96. K. Micsoda jelei vad-
nak az Hitnek?

F. Első az Isten igejének Io. 8. 47.
halgatása, tanulása, és őri- Io 4 6.
zése.

Második az poenitencia.

C a

tar.

tartás, avagy bűn bánás, a
Tit. 2. kegyes, józan, és igaz élet.
12. mert az hie meg holt állat,
a jó cselekedet nélkül.

Ro 5. 1. Harmadik a Lelki béke.
14oh. 3. ségh, melly szíj mazik az
26. Christus érdeméből való
bizodalomból, és az Iste-
nes életből.

97. K. Holot Isten előtt az hit
által igazulunk meg; nem
szükségé jot czele-
kedni?

F. Igenis szükségé de
nem azért, hogy abból va-
lami érdemet vörrel, avag-
azzal bűn bocsánatot, igaz-
zulást, és idvőtség érdem-
leni akarnál: mert arra nem
elégséges: oltván önnön-
maga Christus Urunk, az ő
szent Atyától, az ő vére-
ből

hullásával, az mi igazulá-
sunkat és idvőségünket,
minékünk igazaleggé meg-
demlette.

89. K. Hát miért szükség jot
cselekednünk?

F. Elsőször azért, mert I. Mat. 5.
Isten parancsollya, és dicsér v. 16.
terik belőle.

Másodszor, Mert szent Eph 2 10
életre teremtetünk: a mel- He 12 14
ly nélkül senki az Istent, Ap 21 27
meg nem láthatja.

Harmadszor, Mert az hit Iac 2 17.
a nélkül semmi, és meg holt
állat.

Negyedszer, Mert ezzel 2 Cor 9.
egyebeknek is jó példát ad- v. 2.
hatunk és használhatunk.

Ötödös, Mert ennek,
mind ez világon, az Ur Iste
meg fizeti jutalmát, az ő

C 3 foga

fogadása szerént: De azért, az a jutalom nem a mi érdemünkből; hanem Isten kegyelméből adatik.

HARMADIC FVN- DAMENTOM.

Az

Urtul tanult Imádságról.
99. K. Mellyk a Keresztjén-
ségnek harmadik fun-
damentoma?

F. Az Urtul tanult Imád-
ság, az Mi-Atyánk.

100. K. Micsoda az I-
mádság?

F. Lelki és testi joknak,
Phil. 4. igaz hitből való kérése I-
stennül, az Christus nevé-
ben: Es az el vett jokról
való hálaadás.

Hány

101. K. Hány dolog kívánta-
rik az jó módon való könyör-
géshez vagy imádko-
záshoz?

Hat: Első, az alázatof-
ság, és a szívnek töredelmef-
sége: hogy az mi méltatlan
ságunkat meg esmerjük.

Második az igaz hit, mint
Christus Urunc mondgya: Mar. 11.
valamit imádkozástokban. v. 24.
kérendők, higyétek,
hogy el vesztitek, és meg lé-
szen néktek.

Harmadic Az jó remén-
ség, melly által bizonynyal loh. 16.
várjuk a mit kérünk. 1 Ioh. 3.

Negyedic Az Isteni és A-
tyaui szeretet: hogy az
Istennel parancsolatihoz Mar. 11.
engedelmessek legyünk,
és egy-másnak, szívünc sze-
rént

C 4

rént, meglocs ísunk, és kölletekorán szeretettel szolgáljunk is.

Otödici. Az elménec figyelmeztetése, hogy, az imádságnac idején, minden hivolkodo gondolatot az mi szívünk ből kirekezzűne, és csak az Istennec irgalmassága, és az mi szükségűnk forogjon előttűnk.

Hatodici. Az mi lelkűnk nec buzgosága, hogy az mit kérűne, szívűnk nec nagy buzgo kívánságival kérűnk. E mellet a könyörgésben alhatatóság legyűn e, és az ő szent akarattya magűkat hadgyuk: az az, ő néki modot és időt ne szabjűnk, se pedig legétségének határt ne vessűnk.

102. K. Mondhatza el az Úrtűk tanult Imádságot?

F. Mi Atyánk, ki vagy Menyegbe, &c.

Hány

103. K. Hány része vagyon ez Úrtűk tanult imádságnak?

F. Három. Mert az első része kezdő belzés, mellyel Christű Urunc a könyörgéshöz biztat, és bátorít benűnket, midőn velűnk az Úr Istent Atyánk nac módattya.

Az Másodici részében, hét szép kérések vadnac: az holot a három első kérdésben olly jokat kérűnk, mellyec az Istennec dicsőségére szolgálnak. Az négy utolsóban pedig testi és lelki szükségűnkre nező jokat kívánunk.

Az harmadici része, egy szép Isteni dicséret, mellyel be fejezzűnk ezt a mi könyörgő imádságunkat.

104. K. Mond el az első részt?

F. Mi Atyánk, ki vagy az Menyegben.

105. K. Miert nevezűnk az

C. 5

Istent

Istent Atyánknak ez imádságnak
kezdetiben?

F. Azért, hogy ez Atyai kegyes
névnek emlékeztével, mindgyárt
először is emlékezzünk meg az Ur
Istennak hozzánk való jó volta-
ról: Es így, az Istenhöz való buz-
go szeretetre, és jó fiúi bizodalom-
mal való könyörgésre föl inde-
tásunk.

106. K. Mit mondasz hát akkor, mi-
dön így állódot meg az Ur I-
stent: Mi Atyánk, ki vagy
Mennyégben?

F. Mi Atyánk, ki vagy Men-
nyégben, az az, O magas mennyben
lakozó felséges Ur Isten, noha mi, se-
gény bűnös emberek, arra méltok nem
vagyunk, hogy a te Sentséges színyed
eleibe járuljunk; mind az által
mint hogy az te véghetetlen jó vol-
tadból, az kegyes Iesus által, Atyán-
k

és Iórtól minékünk: Im már
úgy mint segény meg nyom-
rodot fiak, ez sám ki vétőt
buzdosásunknak somorú völgy-
éből, alázatos szívvel, és jó fiúi
bizodalommal, hozzád folya-
modunk, mint édes jó akara-
menybeli sent Atyánkhoz, eb-
ben az mi könyörgésünkben.

107. K. Mellyk ez könyör-
gő Imádságnak máso-
dik része?

F. A kövérközendő hét
szép kérdés.

108. K. Mond el az első
kérdést?

F. Szenteltetésék az te
neved.

109. K. Mi módon érted
ez első kérdést?

F. Szenteltetésék a te ne-
ved, az az, Előszéris adgy-
ad

ad edes mennyei Szent A-
 tyánk, hogy mi téged iga-
 zán megismerhesünk; és,
 Ex. 15, 3.
 8c. 34. 14.
 Ps. 9. 18.
 dolgaiddban ründöklő hatal-
 maságodat, bölcsesége-
 det, igazságodat, és irgal-
 maságodat, igaz hírünkkel
 nyelvünkkel, és keresztyeni
 jámbor életünkkel szemel-
 D. 119.
 127.
 Luc. 14.
 47. 68.
 E. 2. 12.
 1. Pet. 2.
 2. 12.
 hesünk, az az, úgy bősül-
 hesünk, és tisztelhesünk,
 hogy mi miattunk az te Sz.
 neved ne gyaláztassék; ha-
 nem inkább dicséretessék és
 magasztaltassék.

110. K. *Mellyk az máso-
 dic kérdés?*

F. Jűjön te országod.

111. K. *Mint érted?*

F. Jűjön te országod, az
 az, *Kerűn. tégedet, mi men-*

njöl

*nyei Szent Atyánk, és hatalmas Ki-
 rályánk, jűj mi hozzánk, és országolj
 mi bennünk az te Szent igéd, és Szent
 Lelked által; hogy, meg győz vén Lel-
 ki ellenségeinket, az, testet, ez világot,
 és az ördögöt, ez életben igaz hived
 és országod lehesünk: Ez élet után
 pedig, ez kegyelemnek országából, jut-
 tas be minket amaz mennyei dicső-
 ségnek országában a holot veled egy-
 űt mind örökké uralkodgyánk, és ör-
 vend:azzunk.*

112. K. *Mellyk az harma-
 dic kérdés?*

F. Legyen te akaratod, mikép-
 pen menyben, azonképpen ez fol-
 gon-is.

113. K. *Mi mon érteled ez
 kére?*

F. Legyen te akaratod, &c. az az,
 Adgyad, ökegy's Atyánk, hogy az
 mi tulajdon vűz's akaratunkach-

tra

tra hadgyuk, és az te szentséges a-
karatodnac és parantsolatidnac,
mindenekben; örömeft és jo ked-
vel, itt e földön, engedgyünk; a
mint ott fen menyben az szent An-
gyalok cselekeznec. Az te jo akara-
todból réánk bocsáttatot nyava-
lyákat is adgyad Uram, hogy béké-
vel el szenvedhesünk: el hívén azt,
hogy oly kegyes Aryánk vag' te mi
nékűnc, ki csak ollyat akar sz mi fe-
lőlűnc, az mi idvességes az mi lel-
kűnk nec.

114. K. *Mellyk az negyedic kérdés?*

F. Az mi minden-napi kenyerűn-
ket, add meg nekűnc ma.

115. K. *Mint érted ez kérdést?*

F. Az mi minden-napi kenyerűn-
ket add meg nekűnc ma; az az, Oh
kazdag cár házu kegyes Aryánk, ad
meg mi nekűnc, szegény szűkelle-
dő fiandnac, a mi testi táplálásunk-
ra va-

ra valo szűkséges javainkat, mel-
lyekkel naponként idvességes
élhesünk, és hálá-ado szível is
is élgedhesünk. Eni. ^{meg}
(mint hogy nem csak kenyert
az ember) táplály minket az te iz-
igédnec tiszta kenyerével, és amaz
eghből alá szállot élő k
a Christussal, élégéts és ^{loc}
meghaz mi lelkűnket, ^{gy}

116. K. *Mellyk az ötödik
kérdés?*

F. Es bocsásd meg nekűnc az
véteinket, miképpen mi is meg
bocsátunk ellenűnc vétetteknec.

117. K. *Miképpen érted ez
kérdést?*

F. Es bocsásd meg az mi véteink-
ket, az az, Szerelmes Aryánk, ki
nectulaydona az nyomorultakon
valo könyörülés, imé látod az mi
romlásagunkat, és sok-féle vétke-
inket

inket, mellyekkel tegedet, keresz-
tután, nagy gyakorta megh-
tunc, és magunkat az örök
ramelőkötéi tettük. Ezo-
racc tegedet, és Atyanc,
nagy irgalmaságod szerént,
körüörül mi raytunk, és az te sz.
drága vére hullásaért, en-
del minden-féle bűneinket: á-
nt mi el engedgyúc, az mi
bűnainknac ellenünk valo
teket: sőt Uram lágits ehez az
ziveinket, hogy küvethessük
ben, úgy mint hálá ado fiak, az
e Atyaihozzánk valo kegyelisége-
gedet, és engedelmeségedet.

118. K. Mellyk az hatodik
kéres?

F. Es nevig minket az késér-
teibe.

119. K. Mi módon érted ezt?

F. Es nevig minket az késértet-
be.

be, az az, O nagy
Atyánk! mivel hogy
dög, és család világ,
nosz testünk, minket,
lankésért nec, és bűn te-
tet nec: Ezokáért ne enged-
des erős gyámolunk, hogy
mi árralmas ellenséginé, az
nosz késérteteckel, minke-
neket, meg győzzene és el vesze-
senek; Sőt inkább erőltits meg m-
ket az te szent Lelked nec er-
hogy azokon győződelmet v-
sünk, és tellyes diadalmún-
te Felségedül nérvadhatat-
Koronácnyerhessünk.

120. K. Mellyk az hetedik
kéres?

F. De szabadits meg minket
az gonoszúl.

121. Mint érted ez kérest?

F. Szabadits meg minket a go-
nosz

Mindeneckel bíro
Szabadíts és ments
te a gonosztól, az az,
testi és lelki nyomorusa-
ugy mint: a Sátánnak, és
jajnae iszonyu düheskede-
s egyéb féltékeny nyava-
ul, mellyekben bűneim mi-
dag; hogy meg szabadulván,
alsunk be te hozzád, az örök
bőségbe, az ho for tégedet vé-
rörömben, állandó csendes-
en, és örök békeségben dicsé-
rő áldhátsunc, és magasztal-

22. *Mellyk az HARMADIK ÉS UTOLSÓ RÉSZ, ez könyörgő Imádságunk?*

F. Egy szép rövid Isteni dicsé-
ret, mellyel mi keresszényeek szok-
tuk el végczni, és be fejezni ez mi
könyörgő imádságunkat.

Mond

123. *K. Mond el azokat az Isteni dicséretnek igéit?*

F. Mert tiéd az ország, az hata-
lom, és a dicsőség mind öröcken.
öröcke.

124. *Mint érteled ez igéket?*

F. Igy értem: édes mennyei sz.
Atyánk, mind ezekben az mi hite-
kérésinkben, ezokáért halgas meg
minket: mert te mi királyunc vag-
mi pedig te saját néped és országod
vagyunk, kiknek el veszését nem-
akarod, sőt igért javaiddal illy ör-
rökségedet eppíteni kívánod. Me-
gis adhatod pedig a mit kérünk:
mert tiéd az hatalom, ugy mint, ki-
nek elégséges ereje, vagyon az id-
vösséges jóknak megadására. Mel-
lyből az te dicsőségged nevelkedik,
jó hired neved terjesztet: mi töl-
lünk i az hivedtől, mindenütt, és
mind öröcken öröcké.

Mit

125. K. Mit érten az Amen?

F. Amen, az az, hiszfűc, édes Atyánk, hogy tőkélletes vagy az te: géretedben. Azért mijs, ehhez való biztunkban, utól ezt mondgyuk, hogy: Amen, az az, bizonyal meg léstén. à mellyeket, túled hitből kérünk.

126. K. Az egész Mi Atyánk. ből mit tanul?

F. Először à Mi Atyánk ből azt tanulom, hogy semmi teremtet al-
latot, sem meg hlot szenteket, sem Angyalokat, sem pedig képeket ne imádgyc; hanem csak az Atya. Istent, az Jéfusnac nevében, à szent Lélec indéro kegyelméből, igaz hit által, hívjam segítségül.

Másodszor, azt tanulom à Mi Atyánk ből, hogy, ha igaz szívbeli áhétatosságukból, à Mi Atyánkat, elmondgyuc; általán fogva meghal

la'gar minket az Atya, kijol isméri ennek az ő szent Fiakul szerezte. terkönyörgéfnec szavait: à holot, semmit attul ne félljűnc, hogy mi nekünkis olyan válaszunk lenne, à minémű lén à Zebedeus fiainac, kiknec Urunk így felele: nem tudgyátok, mit kértek.

Harmadszor, azis előnkbe adatik à Mi Atyánkban, hogy az el vérjokért hálakat adgyunc, égyedül csak ő Szent, Főlségén mondása szerént: Híjen segítségül à te nyomorúságoi dejet, meg szabadéltactéged és te dicsőitelt egemet. Ps. 10. 15.

Melly mondásban meg találom ezeket az Mi Atyánk ből való szép három tanuságimat.

Negye-

NEGYEDIC FVNDAMENTOM.

A'
SACRAMENTO.
MOKROL,

AZ AZ,

A'KEOREOSZTSEGREOL,
ES AZ UR VACSORAJAROL.

127. K. Mellyk az kőröstyénségnek négyedik fundamentoma?

Sacramentomoc avagy Szent jegyek.

128. K. Micsoda a Sacramentum?

F. Az Istennel láthatatlan kedvénec és kegyelménec látható jegye és pöcséje.

129. K. Hány Sacramentomi vándornak az új Testamentumnak?

F. Kettő: Az Kőröstyénség, és az Ur Vacsorája.

Miczo.

úy mi hoz-
rennűnc, az
es Igédnec

harmadik

méből, az ű szent Fiáért, boczá-
tya meg az mi bűneinket, és Szent
Lelkével uyonna szűl az örőc
életre.

135 K. Mit fogad Isten az ke-
reztégben az kicziny gyermeknek?

F. Azt, hogy ő néki mindenek-
pen kegyelmes Attya lész: bű-
neit a Christusért meg boczátya:
és az ő, lelkénec általa, uyonna
szűli az örőc életre.

136 K. Mit fogad Isten az ke-
reztégben az kicziny gyermeknek?

F. I. Bizonyittya és erőssit mi
nékűnc az tlr. Istennec mi veñinc
tót frigy kötéséc, és sz. Fiában ve
lűnc valo megbéküléséc: hogy ő
minékűnc Atyánká lőt, minket fi
aiva fogador, és az ő háza népekő
zibe iratott.

I. I. Erősit minket hitűnkben,
az mi bűneinc boczánattya és lel
ki tisztulásunc felől: Hogy, az
mekly bizonynyal az vízzel, kívül,

30. K.

Isten

F. Hogy
az Istenh
tre, és jo
nyörgé
ten

136. K. Istennek.
F. Azt fogadgya, hogy soha,
más idegen Istent, ű kivűle, nem
akar ismérni; hanem az kinec ne-
vében fel vészí az keresztiséget, an-
nac az ő Zázloja alatt, híven akar
vitézkedni, és ahoz valo hűségbe
végig meg maradni.

137. K. *Miczoda vége és hasz-
na vagyon az keresztiségnek?*

D

Bizo-

nyg. an elmagyuc, hogy
stus vérevel, és Lelkével, meg-
tisztítatúc mindē mibűneinkből.

III. Bizonyossá tészen min-
ket, az mi Uyannan való szűlété-
sűnc fölől: mert à mikeppen à ke-
reszt viszen fejűnc meg öntözte-
tic, vgy, à Christus halálának ereje-
vel, meg halunc á bűnnec, Es á
mint az kőrosztvizből fölemelte-
tűnc.

tűnc : így az ő föl támadásának el-
rejevel, föl támadunc az új éle-
tre. v

IV. Megkülönböztet es el va-
laszt minket ez szentség a pogá-
nyoktól, kik az Ur Christus efmé-
reti nélkül vadnác, es az ő zásloja
alat nem virézkednéc.

V. Emlékeztet es int minket
az mi tisztűnkre es hivatalunkra:
hogy az Christusnak jó voltat, es
miesen magunkat is, meg bűcöl-

na. immár az ő vérevel
meg főösztöt bennünket, es tiszt-
ta inget adott réánk, ne térjünk
vissza a fertőre es okádásra : ha-
nem új életben járunc.

VI. Az keresztség az atyafiui
szeretetnek kötele : Es é mellet az
mi köösztűnknek avagy nyomo-
ruságunknak, es azokból való ki-
szabadulásunknak is ábrázattya.

D 2

Az

AZ VR VACZORAIAROL.

138. K. Ertem immár az köröz-
séget: mond meg azt is: Micsoda
az Ur vaczorája?

F. Olly Sacramentom, avagy
szentség, melly engem bizoniof-
sá télsz arrol, hogy, az mint én, jo
készülettel hozzáam vészem, kül-
sőképpen az sz. kenyeret es bort:
szintén ugy, belsőképpen, vészem
az Jesus Christusnac erettem szen-
vedet testét es vérét, mellyekkel
szentiaim az öröcseim.

Avagy rövidben:

(Az Ur vaczorája, az mi Urunc
Jesus Christusnac szent testével es
vérével, közönséges képpen valo
élésünk, az látható kenyér es bor
által, az ű paranczolattya, sze-
rént.)

139. K. Miért neveztetik ez
szentség vaczoránac?

F. Azért

F. Azért, mert az Ur Christus
estve későn, vaczoránac idején
szerzette.

140. K. Minémű moddal szer-
zette Christus Urunc ez szent
vaczorát?

F. Ugy, mint a szent Evange-
listác írjác: hogy, az Ur Jesus, melly
étzaka elárultatée, vevé az kenye-
ret, es hálákat adván meg szegé,
es adá az ő Tanítváninac ezt mód-
van: vegyétec egyétec, es az en-
testem, melly ti érettetée meg tő-
retic, ezt czelekedgyétec az én em-
lékezeremre. Matt. 26. v. 26. Marc.
14. v. 22. Luc. 22. v. 19. Hasonlatos-
képpen az poháris vőtte es minc
utana vaczorált volna, adá nekitec
ezt módván: Igyatoc ebből mind-
niájan: Es pohar amaz Uj Testa-
mentom az en véremben, mélyly
fokaknac bűnökne c bocsánattya-

ra ki ontatic Ezt czelekedgyétec,
valamennyiszér ifszátoc, az én
emlékezetemre.

141. K. *Hány féle étel es ital
vagy az Ur Vaczorájában?*

F. Két féle: külső es belső, a-
vagy földi es mennyei: az külső,
bizonyos jele az belsőnek.

142. K. *Miczoda az külső avagy
földi étel es ital?*

F. Az látható kenyér, es bor.

143. K. *Miczoda az belső avagy
Mennyei étel es ital?*

F. Az Ur Christusnac erettűnc
szenvedet teste es vére, minden
ő jovaival egyetemben.

144. K. *Kiczoda adgya az külső
ételt es italt, s kiczoda az belső
avagy mennyeit?*

F. Az külsőt az Egyházi szolgál-
az belsőt avagy mennyeit pedig ő
maga Christus Urunc adgya, a kül-
sővel

sővel együtt, az ő hiveléne: a miné
ő maga jelenti mondván: A keny-
ér, mellyet én adoc, én testem.

145. K. *Miczoda eszközzel vé-
szed hozzád a külső ételt s minemű-
vel az Christus szent testét es
vérét?*

F. Az külső ételt es italt, az az,
a kenyeret, es bort szájjammal vé-
szem, de az belsőt avagy mennyeit,
az az, a Christusnac valóságos te-
stét es vérét, Lőlkömben, hit által
vészem, melly engem táplál az ő-
rőc életre.

146. K. *Miért nevezí Christus
Urunc a kenyeret ű testének?*

F. Tisztire, avagy hitvallásra
nézvé: Mert a kenyér arra rendel-
tetic, es szenteltetic az igéne ál-
tala, hogy Christus teste legyen, de
nem valami el változas, avagy el-
tűnés képpen, hanem Sacramen-

tomí mód szerént az jegy, es az jegyzetet dologh, egymás nevé, szoktác viselni: így az környűlmetélkedés frigy nec neveztetie, maga czac jele á frigy nec: az Christus báránnac mondatie. Ugyan azon módon. á kenyér Christus testé nec, az pohár Uly Testamentomnac neueztetie.

187. K. Miokáért szol ecképpen á Szent Lélec á Sacramentomokrol?

F. Először az Hasonlatofságért, melly vagyon az jegy, es jegyzet dolog között: mert, á mint, á kenyér leg iob éltető ezköze testünk nec: úgy á Christus teste is leg iob éledele lőkünk nec.

Másodszor az lőlki szövetségért es égygyesülésért, á melly vagyon az külső jegy, es á iegyzet dolog között. Ugy hogy, az Ur vaczoráit.

ráában, az hivec, nem pusztajelt, nem czac kenyeret ész nec; hanem égyízer s mind, az kenyetrel égyűt, az Ur nac testétis. Lőlünkben hit által, az ígétet szerent, bizonyossan el vészic.

148. K. Miért mondgya Christus Urunc á pohárt Uly Testamentomnac az ő nevében?

F. Mert az pohárban lévő bor az Jsten idvözető kegyelménec es az Christus vérénec, á mi bűneinc boczánattyára való ki ontásánac emlekeztető bizonsága, es igaz testamentom levele.

149. K. Mi vegre vészed hozzád az Ur vaczoráját?

F. Először, hogy annac vétélével, az Christus Jesus nac érettem való kőserűséges kinszenvedésről es haláláról inkább meg emlékezzem, es annac emlékeztetivel,

az en bánatos szívemet, minden
bűneim ellen, vigasztalhattam.

Mászodszor hogy az Ur Vaczo-
ráia vételében, á Christusnac bé-
szédevel, bűneimnac boczánattya
felől valo hitemet, megh erősí-
tsem, kiecképpen szoll: Az én
vérem kiontatáti érettetec, es fo-
kaknac bűnöknc boczánattyára.

Harmadszor, hogy ez által, az
örök életnee meg adása felől bi-
zonnyosabbá lehesséc, el hívén azt,
hogy, á melly bizonynyal, az ke-
nyértül es bőrtül tápláltatic az en
testem ez életben: illy bizonynyal
az Christus Jესusnac szent testé-
vel es vérével tápláltatic az en lől-
kőm az örök életre.

Negyedszer, hogy az Ur vaczo-
réjanac vételével, meg bizonyi-
czam az en hitemet, es meg mutaf-
sam az Ur Christussal, es az igaz

met, Jde' valo szent Pálnac im ez
mondása: Egy kenyér, es egy test
vagyunc fokban: mert minnyájan
egy kenyérből észűnc.

150. K. *Mi módon készéröd ma-
gadat az U'r Vaczorájához hogy
azzal méltán élhefs?*

F. Ugy, hogy, á szent Pál intése
szerént, magamat meg köll pro-
bálnom: Az próbálás pedig ebben
áll: hogy á tíz paranczolatból Lől-
kőm esmérit jól meg rostállyam,
ezirkállyam, bűneimet, igazán
meg esmeriem, azokat, mint Da-
vid király, Szent Péter es Mária
Magdaléna, késeredet, Léleckel
meg sirassám: azomban kétségbe
ne essem, mint Cain es Judas, ha-
nem alázatos szível, es élő remen-
séggel, az Jsten irgalmasságához
folyamodgyam, á Christus érde-
mében bizzam, es az Publicanus
kent,

ként, azon könyörögtek, hogy
légyen irgalmas kegyelmes enne-
kem szegény bűnösnek: E mellett
az Lőlki páfztor előtt, Istennec bű-
néimről vallást tegyec, őt üle ta-
nusagot, és vigasztalást, vegyec.

Az váltásáért, Urunc Jeshnac
hálaikat adgyac: haragos fele ba-
rátommal meg békéllyem: Ennec
főldött szivemnek valóságos i-
gyekezetiivel, a bűnöket el távolz-
tatvā, az jo Istenec akarattya és pa-
ranczolati szerént rendellyem é-
letemet. Mellyre az Atya Isten fe-
géllyen, velem egygūt, min-

deneket sz. fiának ked-
véiért; Amen.
ugy legen.

Finis Laus Deo Ter &
amplius optimo
maximo.

A KERESZTY- ENI TVDOMANNAK REOVIDEDEN VALO

Sommája, mellyet tudni
köl azoknac, kik az UR
Vaczorájához já-
rulnak.

1. K. *Miczkoda vagy té?*

F. Az Istennec képére és ha-
sonlatosságára teremtetett em-
ber ragyok.

2. K. *Miért teremtetted téged az
Isten?*

F. Azért, hogy őtet igazán meg-
esmérjem, szeressem, és minden-
kor ő nékie szolgállyac.

3. K. *Hany dolgot köl tudni és
értetni annak, a ki az UR Istennec
akar szolgálh*

F. Négyet főképpen:

1. A Isten paranczolatot.

M. 5.

II. A Híszek égy Istent.

III. A Mi-Atyánkat.

IV. A Sacramentomokat, az
az, A keresztséget, es az Úr vaczo-
ráját.

4. K. *Miczoda à tiz parancsolat?*

F. Istennek szava, melly meg-
tiltya à gonoszt, es à jot paran-
czollya.

5. K. *Mond el à Tiz parancso-
latot?*

F. Szollá Isten mind ez igéket:
Halgasd meg Jsraél:

I. En vagiok az te Úrad Iste-
ned, ki tegedet, &c.

6. K. *Mit kíván az első paran-
csolat?*

F. Ami szivünket.

7. K. *Mi módon?*

F. Így, hogy az Istent igazán
esmérijük, es űtet, mindenek fő-
lőt, tiszta szüből te gyűk szeres-
sük

sők, egyedül ő benne bizzunk, és
szíjüket imádjuk.

8. K. Mit kíván a második pa-
rancsolat?

F. Azt kívánja, hogy az Istent lélekben és igazságban tiszteljük: Ezokért semmi képet ne faragjunk, ne önczünk, se ne írjunk, a melyben az Istent tisztelnénk és imádnánk.

9. K. Mit kíván a harmadik parancsolat?

F. Az nyelvünket.

10. K. Mímodon?

F. Hogy az Istennek Nevét háiban ne emlíczük, vele ne szitkozodgyunk, se ne átkozodgyunk, hámián rá ne esküdgyünk, de nagy félélemmel, és nagy böczülettel, (csak ugyan igaz dologban) emlíczük.

11. K. Mit kíván a Negyedik parancsolat?

Az

gyuc, hiven szolgallyu
tec imádkozzunc.

15. K. Mit kíván

parancs

F. Azt kíván
megneőlyűnc
fe nyelvűnkkel
sérczűnc, senki
senkire ne irég
ragot ne tarczu
hoz szűbéli sze
es egymás életet es tizet
rizzűc.

16. K. Mit kíván

parancsolat?

F. Tiszta iámbor életet
akarja, hogy minden buya ki
fagot, parázna gondolatot, s
telen bezélgetést, es hitvá
lést, éktelen nézést, es
egyeb förtelmes czeleked
távolztáflunc.

Mit kíván a nyolczadik
paranczolat?

Mi saját magháncsal

és senki má-

senkit, semmi

állyunc, hanem

gyamához.

Ván a kilenczedik

paranczolat?

Lebarátunc el-

ne legyen; ha-

gyedűk legyen; sen-

hizelkedgyunc, senki-

izzunc, és el se árul-

Mit kíván a tizedik pa-
ranczolat?

Azt kívánja, hogy más fe-

nekne semmi javát akár

az, gonoszul el ne ki-

es nem hogy a másét

entelenül el vennie; de sőt

még

még arra való gonosz kívánságot
is a mi szivünkben uralkodni ne
hadgyunk.

20. K. Mi hasznat veszed a Tiz
paranczolatnac?

F. I. A Tiz paranczolat bűne-
imnec esmérétre juttat.

II. Mint vezérleő Mester, a
Christushoz igazgat.

III. A Tiz paranczolat tükö-
röm, es egyenes utam az keresz-
tyéni jámbor életnek követésé-
ben.

II. AZ CREDORUL.

Avagy Híszec Egy

Istenről.

21. K. Melly a második do-
log, a melyet köll tudni es
értetni a keresztyen
Embernek?

F. Az Apostali Credo avagy
Híszec-egy Isten.

Micze

22. K. *Micsoda az Híszec Egy Isten?*

F. Az Apostoli Hitnek ágazati, mellyekben mind az Isten felől, fmind pedig idővségüncc felől, igaz vallást térszüncc.

23. K. *Mondhaszta el?*

F. Híszec Egy Istenben, Mindenható Atyában, &c.

24. K. *Hány része vagyon a Credonac?*

F. Négy: mert az Első része tanit az Atya Istenről, ki a mennyet es földet alkototta, es ki minket az ő ábrázattára teremtet.

Másodícc szoll az Jesus Christusrol, az Atyának egygetlen egy szűlött Fiarol, ki az ő Kénstzenvedésével, es szent vére hullásával, minket meg váltott.

Harmadícc a Szent Lélekről vagyon, ki az ő szent malaztyával, ami

a misőret elménket világoséttya, es szívvünket meg lágéttya.

Negyedícc tanit az Anyaszent egyházzrol, es abban lévő híveknec boldogságokrol.

25. K. *Mihasztaát vérszed a Credonac?*

F. Először meg tanit engemet arra, kibek köllőn énnékem hűnem es biznom, tudni illic, csác az Egy Istenben, aki Atya, Fiu, szent

lelce. Másodíccz elombe adgya, micsoda jokat köllőn várom az hitem által ettől az Egy Istentől.

26. K. *Micsoda jokat vársz hited által az Istentől?*

F. Ez világon várom bűneimnec bocsyánattját es igazulásmat: az más világon pedig az öröc életeret: várom pedig ezeket a jokat az Atya Istennec kegyelméből

ből, az Ur Christus halálánac, föl-
rámadásánac, es menybe ménésé-
nec érdemes voltaért.

III. A MIATYANKRÓL.

27. K. Mellyk az *Haruadik do-
log* à mellyet tudni es érteni kőll
à keresztyen embernek?

F. Az Urtul tanult imádlag, à
mi-Atyánc.

28. K. *Mond el az Mi-*

F. Mi Atyánc, ki vagy men-
yégben: Szenteltesse te Ne-
ved, &c.

29. K. *Hány kérés vagon à Mi-
Atyánkban?*

F. Hétt: az első három kérés-
ben oly jokat kérűnc, mellyec az
Istenec dicsőségére néz nec; az
négy utolsobā pedig, testi es lelki
szükségűnkre valo jokat kérűnc.

Miért

az. Adgyad, édes mennyei Atyánk,
hogy mit teged igazán meg esmér-
hessünk: és az te nevedet igaz hit-
tel, nyelvünkkel, és jámbor életün-
kel meg szentelheessük, diczérhe-
ssük, és magasztalheessük.

32. K. Mond el az második
kérdést?

F. Jűjőn Te országo l, az az: E-
des

gedheisinc

34. K. Mond el az negyedik
kéreft?

F. Az Mi minden napi kenye-
t add meg nekünk ma, az az,
dag tárházu kegyelmes A-
nc, add meg nekünk minden
etűn. lo szűkséges jóvain-
kat, mell. ekel naponként háláa-
do szí

